

NAŠA MISEL

Šolsko glasilo Centra IRIS
Letnik LII št. 1, leto 2024

Naša misel 2023/2024

Glasilo učencev in dijakov Centra IRIS

Uredniška ekipa: Karmen Grum (urednica), Nastja Koritnik, Lana Kotar, Nina Vidmar

Mentorji: Karmen Grum, Nastja Koritnik, Lana Kotar, Suzana Mulej, Tjaša Medved, Nataša Frank, Marija Jeraša, Olga Zhelanova, Tina Kastelic

Avtorica naslovnice: Nia Maja Ambrožič

Lektoriranje: Nastja Koritnik

Oblikovanje: Tanja Rudolf

Tisk v brajci: Marija Repe Kocman

Založil, izdal, razmnožil: Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje, Langusova 8, 1000 Ljubljana

ISSN: 2350-4048

36 izvodov

junij, 2024

NASLOVNICA V BESEDI

Na naslovnici je barvna slika rdečega srca, ki krvavi in iz katerega vznikata dva para rok, rumenih kot sonce.

Prikazuje prepletenost, enost rok in srca. Simbolizira medsebojno povezanost čutenja in delovanja, uglašenost skritega in pojavnega.

VSEBINA

Naša misel 2023/2024	2
NASLOVNICA V BESEDI	3
UREDNIŠKA BESEDA	6
DOGAJALO SE JE	7
PUSTOVANJE	8
ZIMSKA ŠOLA V NARAVI	9
SVETOVNI DAN ZAVEDANJA O AVTIZMU	10
DIJAKI V PRAGI	11
POTOPISNI KOTIČEK	12
MOJ DRUGI OBISK TENERIFOV.....	13
LITERARNI KOTIČEK	15
POČITNIŠKI DNEVNIK TIMOTEJA ZAJCA.....	16
JADRANJE	20
KIT NA PLAŽI	22
A SONG ABOUT POLAR BEARS.....	24
BUTALCI.....	25
A POEM ABOUT CATS	27
NEBO V OČESU LIPICANCA.....	28
PRVOMAJSKE POČITNICE	31
UMETNIŠKI KOTIČEK	33
ILUZIJA GIBANJA.....	34
SMETKA HANA	35
MOJ PLAN	36

MAJA RAKUŠA.....	37
ZMAJEVO DREVO	38
NEVEDNOST ČASA, TRANSFORMACIJE REALNOSTI, SPREMEMBA IN PONAVLJANJE	39
USTVARJANJE Z UČENCI V INKLUZIJI.....	44
INTERVJU	45
INTERVJU S KNJIŽNIČARKO CENTRA IRIS	46
STRIPOVSKI KOTIČEK	51
LOVEC ČRT IN SKRIVNOSTNI AMULET	52
RAZVEDRILO.....	54
KRIŽANKA	55
OSMEROSMERKA.....	57
REBUS.....	58

UREDNIŠKA BESEDA

Šolsko leto 2023/24 se je za nas, učitelje, pričelo z informacijo o selitvi. Kar na hitro smo začeli s pospravljanjem učilnic in pakiranjem pripomočkov v škatle.

Kljub misli na selitev smo za vas zbrali prispevke, ki prikazujejo, kako raznoliki so talenti naših učencev. Vsem se prav lepo zahvaljujemo za trud, ki so ga vložili v nastanek našega glasila. Hvala tudi mentorjem, ki so jih pri tem usmerjali in spodbujali.

Na Center IRIS nas vežejo lepi spomini, za katere verjamemo, da se bodo nadaljevali v novejši, udobnejši in varnejši zgradbi.

Do takrat pa se bomo učili, spoznavali in imeli fino na novi, začasni lokaciji, kjer bo zagotovo nastalo nekaj izdaj šolskega glasila Naša misel.

Uredniška ekipa

DOGAJALO SE JE ...

Nia M. Ambrožič, 8.d, Center IRIS

Februar 2024

PUSTOVANJE

Na Centru IRIS smo imeli pustno rajanje. Sodniki so imeli težko nalogo. Nagrajenci so bili:

- 3. mesto je osvojil 4. c z »neuspešno komunikacijo«;
- 2. mesto so si delile »mušnice in kokice«;
- 1. mesto so osvojili »topli sendviči«.

Vir: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=957292062821225&set=pcb.957292699487828>

Marec 2024

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

Učenci so se od 11. 3. do 15. 3. udeležili zimovanja. Smučarski del je bil izveden na Višarjah, bivali pa so v Kranjski Gori.

Vir: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=973903561160075&set=pcb.973903904493374>

April 2024

SVETOVNI DAN ZAVEDANJA O AVTIZMU

Generalna skupščina OZN je 2. april razglasila za svetovni dan zavedanja o avtizmu.

Pri pouku so učenci v Centru IRIS na različne načine obeležili ta dan.

Vir: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=988020273081737&set=pcb.988020719748359>

DIJAKI V PRAGI

Dijaki Centra IRIS so od 20. 4. do 26. 4. bili na izmenjavi v Pragi, v okviru katerega so izvedli več dni dejavnosti in projektni dan na temo razvijanja socialnih veščin.

Vir: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1002230914994006&set=pcb.1002231424993955>

POTOPIŠNI KOTIČEK

Mina S. Brezigar, 9.c, Center IRIS

MOJ DRUGI OBISK TENERIFOV

Na Tenerife smo šli februarja za devet dni. Leteli smo z beneškega letališča Marco Polo z letalsko družbo Wizz Air. Za Tenerife smo se odločili, ker nam je bilo prvič tam zelo všeč. Prvi dan smo samo potovali, drugi dan smo bili pa v apartmaju, nakar smo si zvečer odšli ogledat mesto Costa Adeje, kjer smo bivali. Tretji dan smo šli v Monkey Park. To je manjši živalski vrt, kjer imaš med drugim priložnost bližnjega stika z živalmi. Ker smo bili v parku le tri ure, nam je ostalo še veliko časa, zato smo odšli proti vulkanu El Teide. Nismo se povzpeli na vrh, smo šli pa na razgledno točko Mirador de La Ruleta in potem še malo naprej do Minas de San Jose (slika 1). Na koncu dneva smo si šli ogledat mesto Puerto de la Cruz. Četrty dan smo se odpeljali v mesto Santa Cruz de Tenerife, kjer smo si najprej ogledali tržnico Mercado Ntra Señora de África, nato pa smo se sprehodili po mestu. Potem smo šli na plažo Playa de Las Teresitas, kjer smo se kopali, nato smo se pa odpeljali še malo naprej do plaže Playa de Las Gaviotas in do razgledne točke na plažo Playa de Las Teresitas (slika 2). Peti dan smo si šli pogledat kraj Masca (slika 3). Šesti dan smo obiskali živalski vrt Loro Parque. Po končanem ogledu smo si šli ogledat kraj po imenu Icod de los Vinos. Sedmi dan smo šli v še en živalski vrt Jungle Park, kjer te lahko slikajo s pticami, npr. kakadu, ptice ujede, ara itd... Cena je 10 evrov na sliko, izjema je fotografiranje z morskim levom, kjer je cena 15 evrov na sliko. Po obisku

Jungle Parka smo šli pogledat manjše mesto, El Médano. Osmi dan smo šli na sprehod po kraju Costa Adeje in na plažo s črnim (vulkanskim) peskom po imenu Playa de Fañabe. Deveti, zadnji dan, smo se z avtom zapeljali čez mesti Playa de las Américas in Los Cristianos v mesto El Médano, nato pa odšli na letališče. Leteli smo na letališče Marco Polo v Benetkah z letalsko družbo Wizz Air. Pred pristankom smo imeli lep pogled na nočni (pristali smo ob enajstih zvečer) sever Benetk in njeno okolico.

slika 1

slika 2

slika 3

Avtor vseh treh fotografij: Nik Egelič

Nik Egelič, 9. c, Center IRIS

LITERARNI KOTIČEK

Nia M. Ambrožič, 8.d, Center IRIS

POČITNIŠKI DNEVNIK TIMOTEJA ZAJCA

Petek, 5. julij

Jaz sem Timotej Zajec. Hodim v 6. b razred in sem tretji najvišji od petnajstih učencev (1,65 metra), a to zdaj ni pomembno, saj imam počitnice. Z družino se odpravljamo na Hrvaško. Družina – to smo jaz, moja mlajša sestra Maja, oči in mami. Ravno danes sem se končno odločil spakirati kovček in to sem mukoma opravil ter se odpravil spat. No, dokler me ni mami odkrila in me poslala si umiti zobe.

Sobota, 6. julij

Danes sva se s sestrico odločila, koliko žepnine bova vzela s sabo. Jaz sem vzel 150 evrov za spominke, sladoled, druge nakupe in še bi lahko našteval. Moj hranilnik si je precej oddahnil. Veliko denarja prihranim in zato ga imam (veliko) preveč. Maja si je želela sposoditi nekaj denarja, a ji ga nisem dal, saj sem vedel, kako je z njenimi obljubami glede denarja. Ravno zadnjič je porabila zadnji evro, ki sem ji ga posodil (in mi ga seveda ni vrnila) za vrečko bombonov.

Nedelja, 7. julij

Zjutraj smo bili vsi na trnih. Jaz sem sicer le zaspano poskakoval na mestu, ker me je Maja zbudila že ob pol šestih, čeprav naj bi takrat oba še spala, a ona je bila preveč vznemirjena in ker ji je postalo dolgčas, je zbudila mene. Ufff, kako to sovražim. Sledile so zadnje priprave. Kovčki že čakajo pred vrati na dan odhoda (z drugimi besedami: na jutri). Maja je cel dan poskakovala na vse možne načine: po obeh nogah, po eni nogi, pa spet po dveh ... medtem pa je v nedogled ponavljala vse v zvezi s potovanjem. Kmalu bi mi zmanjkalo potrpljenja. A je problem rešila mami s svojim običajnim: »Dovolj! Pojdita si umit zobe pa pod tuš! Potem pa v posteljo in nič izgovorov!«

Ponedeljek, 8. julij

Ko je končno nastopil dan odhoda, bi še najraje spal. Zbuditi sem se moral ob šestih! Groza! Zakaj je oči rezerviral sedeže na tako zgodnjem vlaku? No, kakorkoli, ob pol sedmih smo stopili z avtobusa in dobro, da je železniška postaja blizu, saj smo tekli kot zmešani. Pa še tako bi skoraj zamudili vlak. Ampak samo skoraj! Ko smo stopili na vlak, je bil umazan in na naših sedežih, ki smo jih rezervirali, so že sedeli ljudje. Oči jim je lepo po slovensko povedal, da smo sedeže rezervirali in naj se umaknejo. Gospa na mojem sedežu nas je le

presenečeno pogledala. Očitno nas ni razumela. Oči jim je poskusil še po angleško dopovedati, da smo sedeže rezervirali, pa tudi tega niso razumeli. Vsi člani naše družine smo obupano pogledali mami (no, vsi razen nje). Zakaj? Ker ima ona vedno najboljše domislice. Tudi tokrat je dobila eno svojih preprostih, a genialnih zamislic. Šla je po sprevednika. Ja, točno tako. Šla je po sprevednika. Sprevednik je prišel dokaj hitro in se poskušal zmeniti z tujci. Nato je poklical drugega sprevednika. Tudi ta se ni znal zmeniti z njimi. Po petih minutah neuspešnih poskusov obeh sprevednikov je Maja zapiskala: »Kaj pa, če bi si pomagali z Google prevajalnikom?« Presenečeni sprevednik, ki je prvi prišel reševati problem, je s še vedno odprtimi usti od presenečenja pohvalil Majo: »Joj, deklica, ne vem, kako da se nisem spomnil te preproste rešitve. Ti bi lahko bila še znanstvenica. Tudi sam sem bil po pravici povedano ponosen na svojo sestrico. Sprevednik številka 2 (tisti, ki je prišel pomagati prvemu sprevedniku) je izvlekel telefon in ravno želel prevesti svoje besede, ko se je vlak ustavil. Turisti, s katerimi smo imeli težave, so pobrali kovčke in izstopili. Vlak se je že začel pomikati. Turisti so nam mahali in nam verjetno v kitajščini nekaj vpili. Najverjetneje nasvidenje, lepo se imejte, lahko pa tudi kaj drugega. Med vožnjo do Osijeka (to je četrto največje mesto na Hrvaškem) sem zaspal, tako da ne vem, kaj se je vmes zgodilo. Upam le, da nisem smrčal. Medtem ko sem jaz sladko spal, je vlak vozil dalje. Na srečo me niso zbudili zadnji trenutek in sem se lahko še pripravil na

prihod. Naš hotel je bil daleč stran od železniške postaje, zato ker me moti hrup. Pa tudi Maja ni ravno imuna nanj. Da mami sploh ne omenjam. Na kratko povedano: nastanili smo se v hotelu Materra, seveda v Osijeku.

SE NADALJUJE ...

Eva Bernik, 6. c, Center IRIS

JADRANJE

Morje široko, modro se blešči,
jadrnica naša mirno drsi.

Na jadrnici majhni, a hitri kot galeb,
plujemo daleč, v širni svet.

Pod nami voda, nad nami nebo,
plavamo, skačemo, veseli smo.
Ribe nas gledajo, kako se smejimo,
med valovi in soncem se zibamo.

Otokov polno, vsak skrivnost skriva,
ko na kakšnem pristanemo, vse nas zanima.
V pesku gradove gradimo, zaklade iščemo,
v morskih globinah skrivnosti odkrivamo.

Zvečer, ko sonce v morje potone,
o piratih, zakladih pravljic je na tone.
Počitnice na morju, to je naša pravljica,
kjer vsak dan je pustolovščina in kakšna mavrica.

Nejc Prodanović, 6. a, Center IRIS

Vir: internet

KIT NA PLAŽI

Prebral sem knjigo Kit na plaži, ki jo je napisal Vinko Möderndorfer. Knjiga govori o najstnici Niki, ki se srečuje s pogostimi najstniškimi težavami. Njen brat Igor ima downov sindrom.

V tej knjigi je prvoosebni pripovedovalec. Zgodbo nam pripoveduje Nika. Ta zgodba se dogaja v roku enega šolskega leta. Dogaja se v Ljubljani. Nika živi na Rozmanovi ulici.

Glavna oseba v zgodbi je Nika. Je nesramna, pametna in izvirna. Pogosto zbada starše in zanalašč uporabi besedo "bebec", da vznemiri Igorja. Temu se reče, da je nesramna. V šoli ima same odlične ocene, uči sošolca Aleksa in rešuje naloge sošolcem. Po tem se vidi, da je pametna. Celo preroka se z učitelji. Ima tudi dobre ideje, na primer, da daje učiteljem vzdevke (npr. Sodček), predlagala pa je tudi, da prinesejo učenci v šolo hišne ljubljenske. Po tem se vidi, da je izvirna.

Nika ima slab odnos do družine. Kot sem že napisal, zbada svoje starše in vznemirja Igorja. Njega namreč ne mara. Pa tudi prav vesela je bila, ko se je mama začela drugače oblačiti.

Nika je pred vsemi skrivala, kje živi (zaradi Igorja). Vendar so to nekoč ugotovili. Petra je zanalašč prišla z vsemi, da bi jo presenetila. Ko je očka prišel z Igorjem, je

bilo vsem zelo grozno. Nato so njeni sošolci odšli domov. Ker se je v šoli sprla z vsemi prijatelji, je želela zbežati od doma. In ker je bil Igor trmast (mislil je, da gresta na morje), ga je vzela s seboj. Ko sta prišla z Igorjem do Ljubljanice, je ta zaspal. Ker je pozabila mamičino telefonsko številko, je poklicala "starega" za klavir. Skupaj z njegovo ženo sta zvelkla Igorja v avto in odšli so domov. Nika je legla v posteljo in takoj zaspala. Ker je za v šolo ni nihče zbudil, se je zbudila šele popoldan. Nato so ponovno prišli njeni sošolci, vendar brez Barbare. Sporočili so ji, da je Barbara delala samomor in da jo lahko gredo obiskat v bolnišnico. Ko so jo obiskali v bolnišnici, so ugotovili, da je imela le premalo pozornosti. Barbara in Nika sta postali najboljši prijateljici.

Če bi bil jaz v takšni situaciji, bi šel na pogovor k psihologinji. Povedal bi ji, da želim umreti (to bi želel v takšni situaciji). Prišla bi me iskat mami in bi odšel domov se spočit. Še mami bi povedal, kako se počutim in zakaj. Do brata z downovim sindromom bi se lepše obnašal kot Nika.

Moje mnenje o knjigi je, da je zelo čustveno naporna. Od tega najbolj žalostna. Zato mi ni všeč. Tudi mi ni všeč, da je Nika nesramna do svojih staršev.

Nejc Breznik, 7. c, Center IRIS

A SONG ABOUT POLAR BEARS

Look, look.

Look over there!

Polar bears.

White like snow.

They play on the snow,

they play on the ice,

they swim in the sea.

They are never cold,

because they have a warm coat.

Gal Sušec, 5. a, Center IRIS

BUTALCI

Za domače branje smo brali knjigo Butalci avtorja Frana Miličinskega. Knjiga govori o prebivalcih vasi Butale. Tem se dogajajo različne zgodbe in nezgode. A se vse, čeprav nimajo pameti, pravočasno razrešijo.

Vas Butale si predstavljam kot majhno, umazano in zelo blatno. Ima neasfaltirane ceste. V Butalah nimajo pošte ter banke. Ponašajo pa se s cerkvijo, ki ni nič drugega, kot lesena hiša s stolpom. Butale imajo nizke s slamo pokrite hiše. Mestna hiša je le malo višja od ostalih hiš. Butalci so neumni, smešni in neiznajdljivi. Neumni so, ko sejejo sol in nato jedo koprive, misleč, da je sol. Smešni so, ko gnojijo cerkev, da bi zrasla in neiznajdljivi, ko sekajo veje drevesa od spodaj navzgor in na njem obtičijo. Nasprotniki butalcev so Tepanjčani. To se vidi, ko Tepanjčani želijo pridobiti Butalski tolar tako, da ubijejo medveda namesto Butalcev. Najbolj mi je bila všeč zgodba o ljubezni sina Butalskega župana. Nekoč se je sin butalskega župana odpravil v sosednji kraj. Ob poti so bile velike hiše z več nadstropji, ki so jim Butalci pravili graščine. Pred eno izmed njih je sedela gospodična z rdečim dežničkom. Sin se je zaljubil vanjo in je vsako nedeljo hodil mimo teh velikih hiš ter jo občudoval. Ko je minilo sedem let in pol, ji je povedal o svojih občutkih. Ona pa mu je rekla nekaj neprijaznih besed in odšla. »Zakaj sem ji povedal? Še naprej bi lahko hrepenel za njo, če ji ne bi povedal,« si je mislil.

Sama bi jo v tem primeru še vedno občudovala. Če bi mi rekla, naj odidem, bi odšla. Naslednjič bi se vrnila zakrinkana.

Knjiga mi je bila všeč. Prigode Butalcev so smešne in zanimive. Jezik pa je prezapleten in starinski. Tudi ilustracije bi lahko bile lepše.

Eva Bernik, 6. c, Center IRIS

A POEM ABOUT CATS

Cat, cats,

Friendly cats!

Cat, cats,

Funny cats!

Cat, cats,

Clever cats!

Cat, cats,

Dangerous cats!

Cat, cats,

Hungry cats!

Cat, cats,

Playful cats!

Cat, cats,

Soft cats!

I love cats!

Gal Sušec, 5. a, Center IRIS

NEBO V OČESU LIPICANCA

Knjigo Nebo v očesu lipicanca je napisala Desa Muck, govori pa o konjih in treh najstnikih, ki imajo veliko težav. Almira ima težave s strahom pred konji, depresijo in samopoškodovanjem (na začetku knjige) ter drogami (sredina knjige). Medea ima rada konje in jih tudi jaha. Težave pa ima z mamo, ki ji ves čas pravi, da ni dovolj dobra in da je pretežka. Aljaž je sin konjarja, ki dela v Lipici, težave pa ima s svobodo ter njegovim priljubljenimi konjem Miškom, ki postane zelo bolan in potrebuje dve operaciji.

Pripovedovalec je prvoosebni, knjiga pa se dogaja v Lipici in Ljubljani, okoli leta 2010.

Almira je depresivna, saj se na začetku knjige celo reže, strahopetna, boji se živali, in nesamozavestna, saj jo vedno skrbi, kako jo drugi ljudje vidijo, ker ima eno nogo krajšo od druge.

Medea je odločna, kajti ko se je odločila, da bo kupila Angela, ni obupala. Je tudi trmasta; ko je hotela kupiti Angela in ni mogla, se je odločila, da bo raje pobegnila z njim. Vidi pa se tudi, da je nesamozavestna, kadar ni na konju, saj jo je mama prepričala, da je pretežka in jo to skrbi.

Almira in Medea se soočata predvsem z družinskimi težavami. Medea se spre z mamo, ker se je navezala na konja in ker jo mama sili iti v München. Almira se sooča s precej hudo depresijo, saj so se morali ves čas seliti. Spre se tudi z očetom, ker ji ne pusti poležavati v postelji cele dneve in jo sili iti ven. Almira se po hudem prepiru z očetom odloči, da bo pobegnila v Ljubljano k teti Jeleni, kjer pade v slabo družbo in začne piti, kaditi ter uživati droge. Ko jih enkrat policija zasači, imajo z njo pogovor ter jo peljejo nazaj v Lipico.

Knjiga se začne, ko se Almira preseli v Lipico, kjer ji ni všeč. Začne se rezati in cele dneve ležati v postelji. Nekega dne se po hudem prepiru z očetom odloči, da bo pobegnila od doma v Ljubljano. Ko prispe k teti Jeleni v Ljubljano, jo hitro sprejmejo. Začne se družiti s svojo sestrično Mojco in skupaj začneta eksperimentirati z alkoholom, kajenjem in drogami. Prej ali slej Mojco, Almiro ter njune nove prijatelje dobi policija, ki po resnem pogovoru z Almirinimi starši pusti, da jo odpeljejo domov. V Lipici si Almira najde nove prijatelje in skupaj z Medeo začne premagovati strah pred konji. Medeina zgodba se začne, ko z mamo prispeta v hotel v Lipici, kjer bo Medea začela trening. Medea se naveže na konja, ki ga ljubkovalno kliče Angel, čeprav ji je mama vedno govorila, da se ne sme na nič navezati. To še dodatno oteži njun odnos mati – hči. Medeina mama spozna bogatega lastnika picerij iz Münchna in se odloči, da se bosta skupaj preselili k njemu, zaradi česar se

spreta. Ko Medea dopolni osemnajst let, pride nazaj v Lipico, kjer se zaposli in hoče kupiti konja, na katerega se je navezala. To ji ne uspe, saj se pojavi nov kupec in Medea se odloči, da bo pobegnila, kar pa ji ne uspe, saj jo najdejo in z mamo zgladita svoj spor, saj je bila Medeina mama Silvia tista, ki je kupila Angela in ga podarila Medei. Aljaž je konjarjev sin, ki dela v Lipici. Sprl se je z očetom ter odšel v Ljubljano, kjer se je zaposlil. Ko sliši, da njegov priljubljeni konj Miško potrebuje operacijo v Ljubljani, mu priskoči na pomoč. Na koncu pride nazaj v Lipico in z očetom zgladi spor. Skupaj dobita Miška in njegovo mamo Batosto ter še eno kobilo, ki je bila tudi že v letih. Vse skupaj se je končalo srečno, Aljaž in Medea postaneta par in sta prijatelja z Almiro, ki vzljubi konje.

Moje mnenje o odnosu med Medeo in njeno mamo je, da morata obe delati na sebi in mogoče iti na kakšno uro družinske terapije. Vesela pa sem, da se je vse lepo končalo in da sta zgladili svoj spor.

Knjiga se mi je zdela lepa, zanimiva in lepo napisana, ni pa mi zelo pri srcu, saj to ni moj priljubljeni stil literature.

Mina Brezigar, 9. c, Center IRIS.

PRVOMAJSKE POČITNICE

Opisal vam bom svoje prvomajske počitnice.

Bil sem v Grčarevcu, jedel sem perutničke ter se igral z Gašperjem in Mitjo. Bili smo na morju v Rabcu. Obiskali smo še strica Marjana in teto Stanko.

Te počitnice mi še ostajajo v spominu.

Jure Gorjup, 2. a, Center IRIS

Opisala vam bom moje prvomajske počitnice.

Med prvomajskimi počitnicami sem se imela zelo dobro. Prvega maja je imela moja sestra Katarina rojstni dan. Nato sva šli na počitnice k moji sestrični za tri dni. Ko sva prišli s počitnic, je bila sobota zvečer. Drugi dan je bila nedelja. V nedeljo sem gledala telefon.

Počitnice so mi bile zelo všeč. Komaj čakam, da bodo spet počitnice!

Tinkara Snedec, 4. a, Center IRIS

Opisal vam bom svoje prvomajske počitnice.

Jedel sem zajtrk in sem šel ven. Igral sem se s psom. Peljal sem ga na sprehod, nato sva šla domov. Ko sva

prišla domov, sem šel jaz spat. Ko sem se zbudil, sva z atijem gledala televizijo.

Med počitnicami mi je bilo lepo.

Jan Megušar, 3. a, Center IRIS

Predstavila vam bom, kaj sem počela med prvomajskimi počitnicami.

Med prvomajskimi počitnicami sem bila na morju v Strunjanu. V Strunjan sem s seboj vzela USB-ključek, ker sem dokončala zgodbo o Puti. Najraje sem se kopala v bazenu, v morju pa ne. Imela sem dve postelji. Hodili smo na sprehod v soline in Piran. Bila sem v apartmaju, kjer sem pred hotelom občudovala mucki. Ko sem prišla domov v Kamnik, sem skakala s kolebnico. Zvečer nisem zaspala, ampak sem načrtovala pesem za Jureta. Na obisk v petek sta prišla babica in dedek iz Luč. Dala sem jima sončnico.

Bilo mi je lepo.

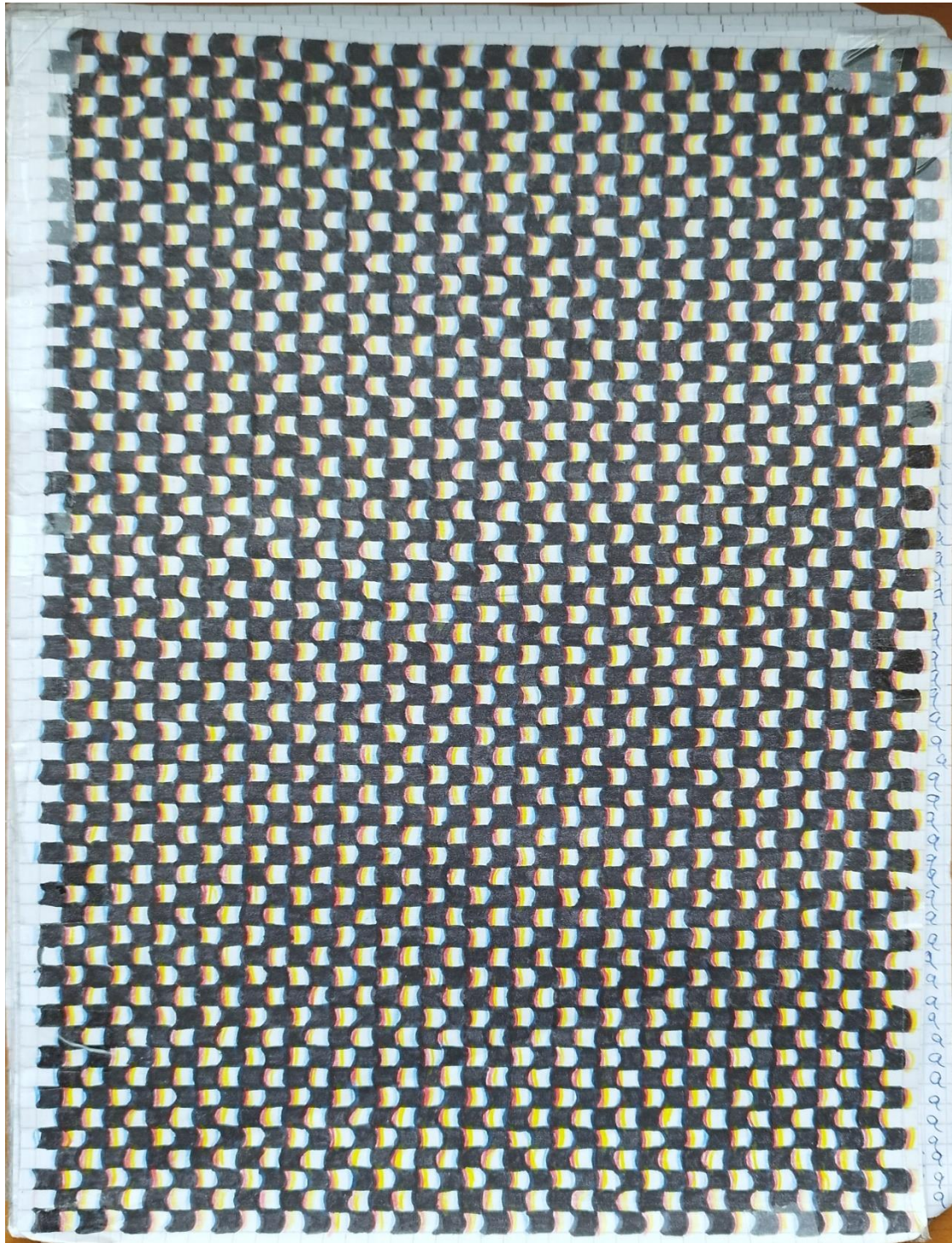
Klara Klemenc, 4. a, Center IRIS

UMETNIŠKI KOTIČEK

Nia M. Ambrožič, 8.d, Center IRIS

ILUZIJA GIBANJA

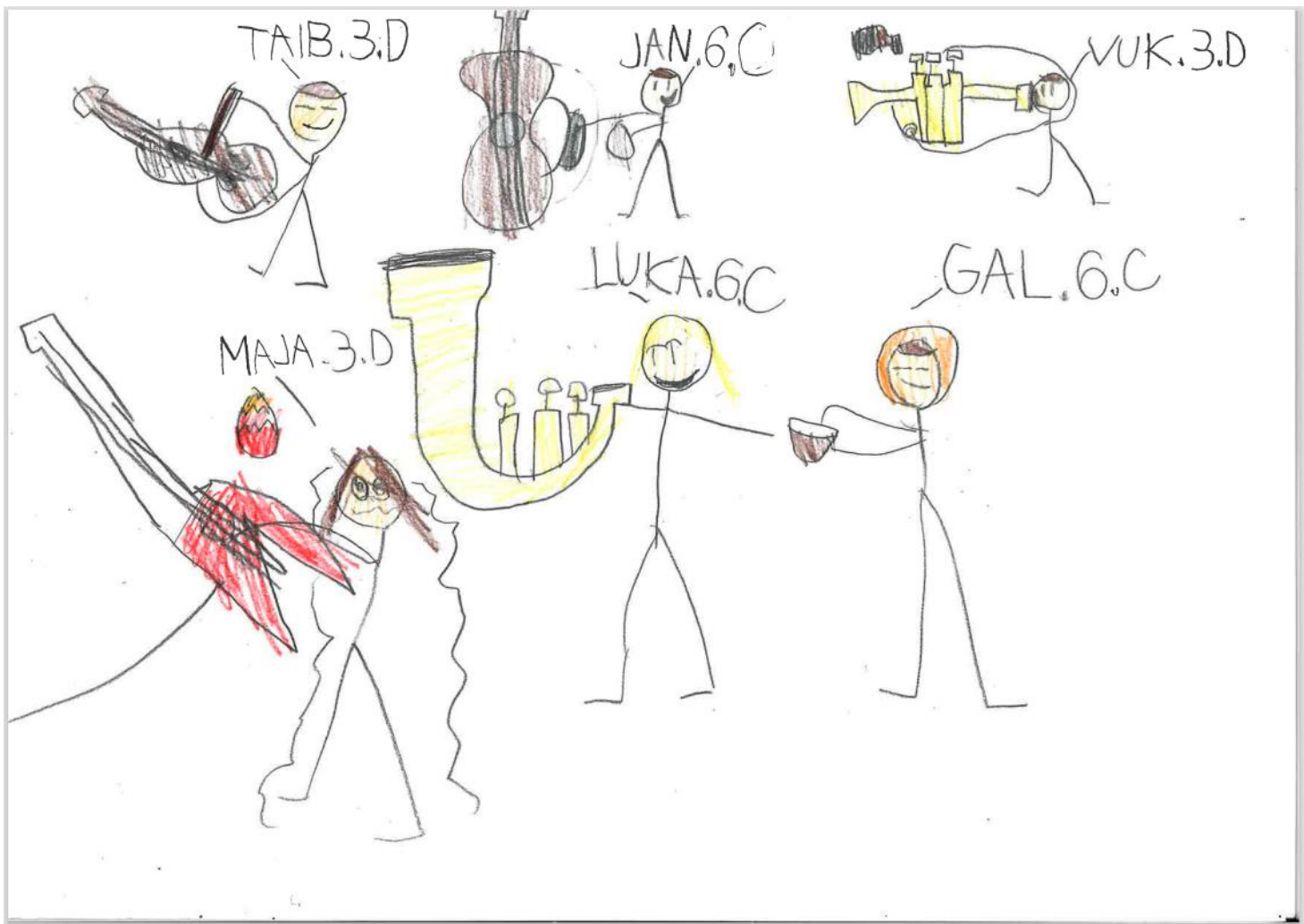
Nia Maja Ambrožič, 8. d, Center IRIS

SMETKA HANA

Maja Rakuša, 3. d, Center IRIS

MOJ PLAN

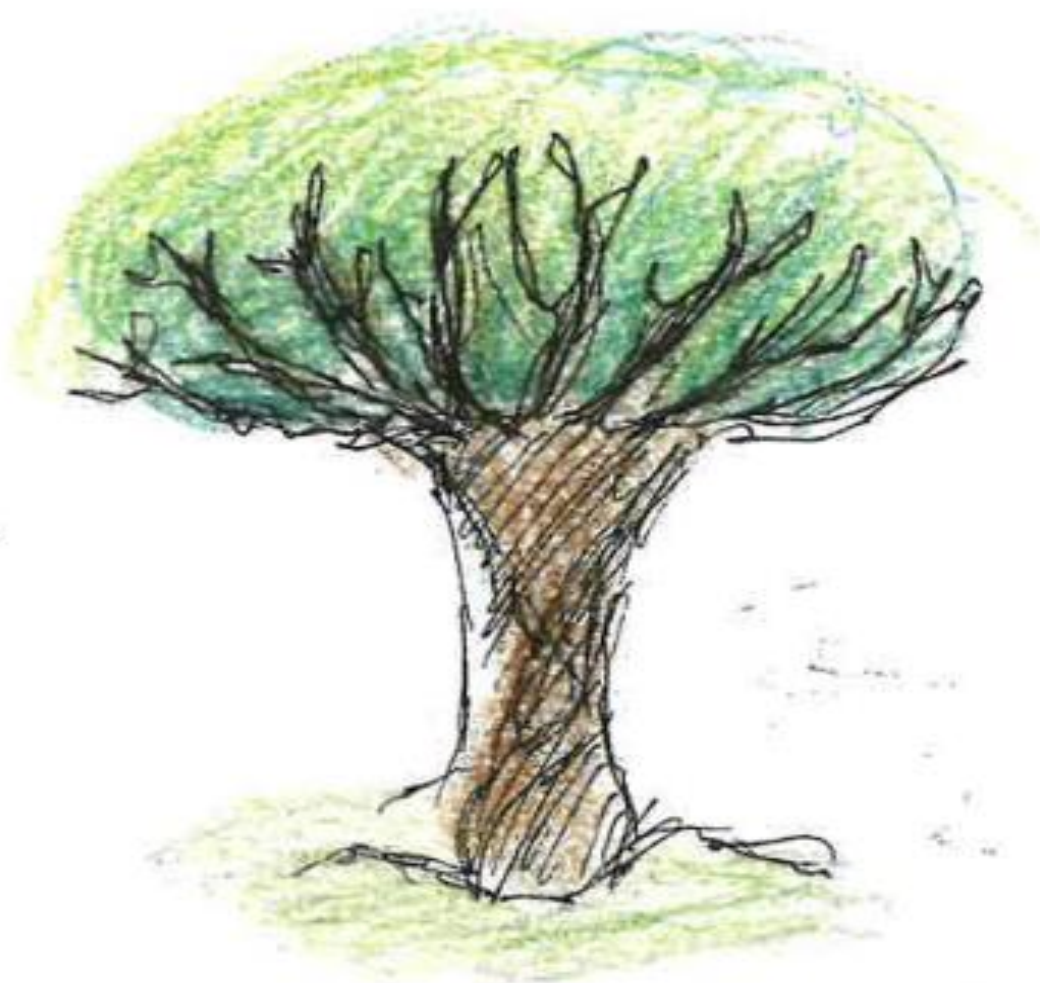
Vuk Tanasić, 3. d, Center IRIS

MAJA RAKUŠA

Maja Rakuša, 3. d, Center IRIS

ZMAJEVO DREVO

Arina Zapyshna, 6. a, Center IRIS

NEVEDNOST ČASA, TRANSFORMACIJE REALNOSTI, SPREMEMBA IN PONAVLJANJE

Z učenci smo se preko likovne govorice dotaknili mej med znanostjo in umetnostjo, celo filozofija nam je nekoliko koristila in približala razumevanje bistva abstraktne umetnosti. Likovnost je zmožna prikazati, materializirati odsotnost samo, nevidni svet našega doživljanja in neizgovorljivega. Praznina ali nanos barve, oblike lahko seže izza pojavnega sveta, hkrati pa se otipljivo, zaznavno nahaja prav pred nami, in tako navidezni Nič vseeno Nekaj je. Prav to smo z učenci raziskovali pri likovnem snovanju.

Učiteljica Jera Svetek nas smiselno ves čas uči, da ni dovolj le ustvarjanje zase, za svojo dušo, temveč se je treba odpreti in razmisliti o širši komunikaciji s svetom. Tako življenje in delo stečeta. Težko je ustvarjati v zaprtem svetu, kjer drugi niso prisotni, kajti sebe lahko spoznavamo le prek drugega, sicer pademo v solipsizem, kjer težko preživimo in raziskujemo. Treba je izstopiti iz okvirov, stopiti bliže in si ogledati, kaj nam umetnost sporoča. Njena funkcija ni le estetska, poleg tega nam skuša povedati, da smo vključeni v ustvarjanje sveta, ki si ga želimo – svet je, kakršen je, a brez vsakega od nas ne bi bil isti. Bistvo obrata sodobne umetnosti je, da smo vključeni v dogajanje, od tod upoštevanje negativnega prostora, nedoločenosti, kjer se moramo zavesti lastne pozicije in našega pogleda.

Resničnost je ves čas v nastajanju in zavedati se moramo, da je naš prispevek prav tako pomemben. Izstopiti iz svojih težav in pogledati širšo sliko je le ena izmed njenih nalog. Slikovna površina je zamejena s formatom, učinki pa segajo dlje in od tod se poraja konceptualna svoboda v ustvarjanju ter pogled s humornega vidika na določene situacije, ki so prej lahko delovale usodno in tragično. Tako lahko preoblikujemo realnost našega doživljanja. Travma, bolečina, osamljenost se lahko spremenijo v ustvarjalnost, povezanost z drugimi, veselje in srečo, v ključnih trenutkih pa nam ponuja možnost izražanja.

Včasih ne vemo vsega niti ne moremo, lahko pa iz nevednosti pri delu izhajamo, sploh pri ustvarjanju, kjer ni vse točno določeno, nujno, temveč izhaja iz naključja, kontingence – naslikamo, kiparimo lahko nevednost samo. Celo dolgčas je lahko luksuzna dobrina in če se poraja, se lahko preizprašujemo o času, kaj ta sploh je, o subjektivnem in splošnem doživljanju, o njegovi (ne)linearnosti, relativnosti, Einsteinovem odkritju (za katerega je v enaki meri zaslužna njegova žena Mileva Marić, izjemna matematičarka), o vplivu nezavednega na umetnost, ki jo je odkrila psihoanaliza itn., ampak to je šele začetek. Pa še v razmislek, kot lahko beremo v Franovem Etimološkem slovarju, beseda šola izhaja iz latinske besede, ki je izposojena iz gr. skholḗ, kar v prvi vrsti pomeni 'prosti čas, počitek', šolo torej obiskujemo,

če imamo čas zanjo, je trenutek svobode, četudi nas omejuje s pravili, znotraj tega pa nam odpre več možnosti delovanja.

Umetnost je vedno umeščena v prostor, razumeti jo moramo v času njenega nastanka, v skladu s tem pa se spreminjajo tudi ideali estetike, lepote, izraznosti in sodobnosti.

Umetnost pomeni torej rahljanje mej, kjer lahko izhajamo iz napak in nepopolnosti, kjer si upamo prestopati meje mišljenja in poznanega, prepleta se z različnimi panogami. Motivi pa so tudi ponavljajoči, kot se ponavljajo letni časi, določene stvari so vsakdanje in prav tako smiselne, umetnost pa nas spomni, da kljub temu niso samoumevne, ko jih izpostavi, prav takšna je naša rutina, spremembe, prijatelji, sošolci in srečna naključja – vse je nekaj izjemnega.

M. S. Brezigar, "Sprememba", mešana tehnika

M. Režek, "Mikrokozmos", akril

Ž. Gorišek, "Nevednost časa", oglje

Ž. Gorišek, "Nevednost časa", oglje na papirju

Nia M. Ambrožič, "Brez naslova", oglje na papirju

Nia M., Ambrožič, "Metamorfoze", tuš na papirju

Nia M., Ambrožič, "Metamorfoze", akril na papirju

Učenci iz 7. c, 8. d in 9. c, ki obiskujejo likovno snovanje.

USTVARJANJE Z UČENCI V INKLUZIJI

Voščilnica za 8. marec

Vanja Ribič, Center Gustava Šiliha Maribor
Avtorica fotografije: Olga Zhelanova

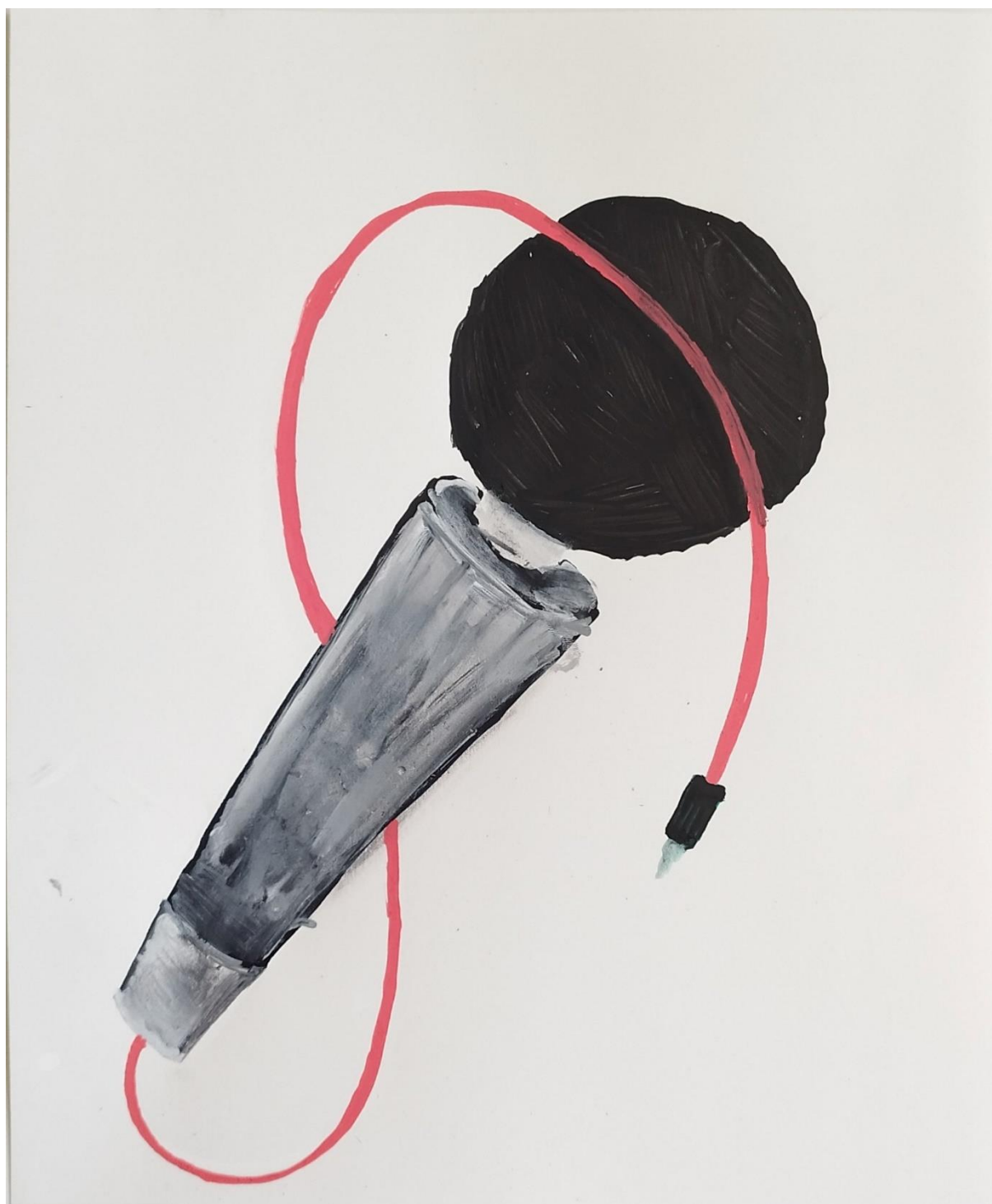
Izdelali smo šah za slepe

V sodelovanju z učiteljem fizike OŠ Maksa Durjave Maribor smo izdelali šah za slepe. Zdaj v prostem času slepa učenka 7. b razreda Tina Jakimovska dobro igra z učitelji in spremljevalko.

Avtorica fotografije: Olga Zhelanova

INTERVJU

Mina S. Brezigar, 9. c, Center IRIS

INTERVJU S KNJIŽNIČARKO CENTRA IRIS

Za začetek vas prosim, da se na kratko predstavite.

Moje ime je Tjaša in sem od septembra 2023 nova knjižničarka na Centru IRIS. Knjige in šolska knjižnica so moja ljubezen že iz osnovnošolskih dni, saj sem že takrat zelo rada brala in obiskovala šolsko knjižnico, kjer sem tudi pomagala knjižničarki pri njenih opravilih. Kakšen odmor sem jo celo »nadomeščala« pri njenem delu in očitno sem že takrat delo vzljubila do te mere, da sem se odločila postati šolska knjižničarka. Delo s knjigami in učenci ter dijaki me zelo veseli. V prostem času grem rada na kakšen sprehod, pohod ali tek. Veselijo me različni športi, od tenisa, rolanja do smučanja in teka na smučeh.

Kaj knjižnica ponuja našim bralcem?

V šolski knjižnici lahko vsi (tako otroci iz vrtca, učenci, dijaki, učitelji in vsi ostali zaposleni) najdete leposlovno (kartonke, pravljice, romane, poezijo ...) in poučno gradivo (gradivo različnih strokovnih področij, npr. s področja zgodovine, geografije, naravoslovja, glasbe, športa itd.). Del gradiva je namenjen tudi slepim in slabovidnim (tipne slikanice oziroma tipanke in knjige v brajici). Ponujamo tako knjige za branje v prostem času kot knjige za bralno značko, domače branje in podobno. V knjižnici imamo tudi poseben kotiček, kjer se lahko

usedete in pregledate kakšno knjigo ali revijo ali pa se le malo podružite. Del knjižničnega gradiva so tudi učbeniki, poleg klasičnih izposojamo še učbenike v povečanem tisku in brajici.

Kako poteka izposoja gradiva?

Izposoja gradiva je povsem enostavna, ključen je le prvi korak – da pridete v šolsko knjižnico. Ob prvem obisku knjižnice vas vpišemo v sistem COBISS, potem pa si lahko izberete poljubno gradivo, ki ga izposodimo na vaše ime. Rok izposoje je 28 dni, gradivo pa je nato mogoče podaljšati za naslednjih 28 dni.

Kakšno je vaše delo?

Delo šolskega knjižničarja je vsak dan lahko zelo drugačno. V okviru posamičnih razredov nekateri učenci vsak teden ali vsak drugi teden obišejo knjižnico, redkeje pa jo obišejo posamični učenci. Vsakega obiska se zelo razveselim. Knjižničar izposoja gradivo, skrbi za urejenost knjižnice in njenega gradiva, svetuje uporabnikom, pri njegovem delu pa je (tako kot tudi pri ostalih poklicih) veliko dela, ki je očem nevidno. Dokaj zamudno je vpisovanje novega gradiva v sistem COBISS, v zadnjem času je tudi veliko odpisa gradiva in preureditve postavitve gradiva v knjižnici. Knjižnico zaradi njene specifičnosti pogosto obišejo tudi zunanji obiskovalci, ki jih zanima tema slepote in slabovidnosti.

Rada se vključim tudi v kakšen projekt, s katerim popestrim svoje delo in v katerega lahko vključim tudi učence in dijake ter ostale zaposlene.

Ali generacije v višjih razredih manj ali več obiskujejo knjižnico?

V šolskih knjižnicah v višjih razredih opažamo velik upad obiska knjižnice. Ta upad je običajno najbolj očiten na prehodu med razredno in predmetno stopnjo. Prepričana sem, da nekateri učenci predmetne stopnje in dijaki vseeno veliko berejo, a knjige dobijo kje drugje ali pa se, kljub temu da knjige preberejo, redkeje odločijo za opravljanje bralne značke. Menim, da moramo zato knjižničarji in učitelji pri teh učencih še bolj spodbujati branje knjig in obisk knjižnice.

Avtorica fotografije: Pia Roblek

Kako dobite knjige za v knjižnico?

Večino gradiva kupimo pri različnih založnikih, občasno pa prejmemo knjige tudi v dar od različnih posameznikov, ustanov in uporabnikov knjižnice ali v okviru različnih donacij.

Ali imate v naši knjižnici najljubšo knjigo?

Verjeli ali ne, toliko je dobrih knjig, da nimam najljubše. Mi pa v spominu kot najljubša iz mladostništva ostaja knjiga Jane Frey z naslovom Velike zelene oči, ki jo imamo tudi v naši šolski knjižnici. Knjiga opisuje težko preizkušnjo petnajstletne Lene, ki v prometni nesreči izgubi vid.

Če morda kdo še ne ve, kje na naši šoli lahko učenci in učenke najdejo knjižnico?

Knjižnica se nahaja v 1. nadstropju na desni strani takoj za zbornico. Dobrodošel prav vsak! 😊

Avtorica fotografije: Pia Roblek

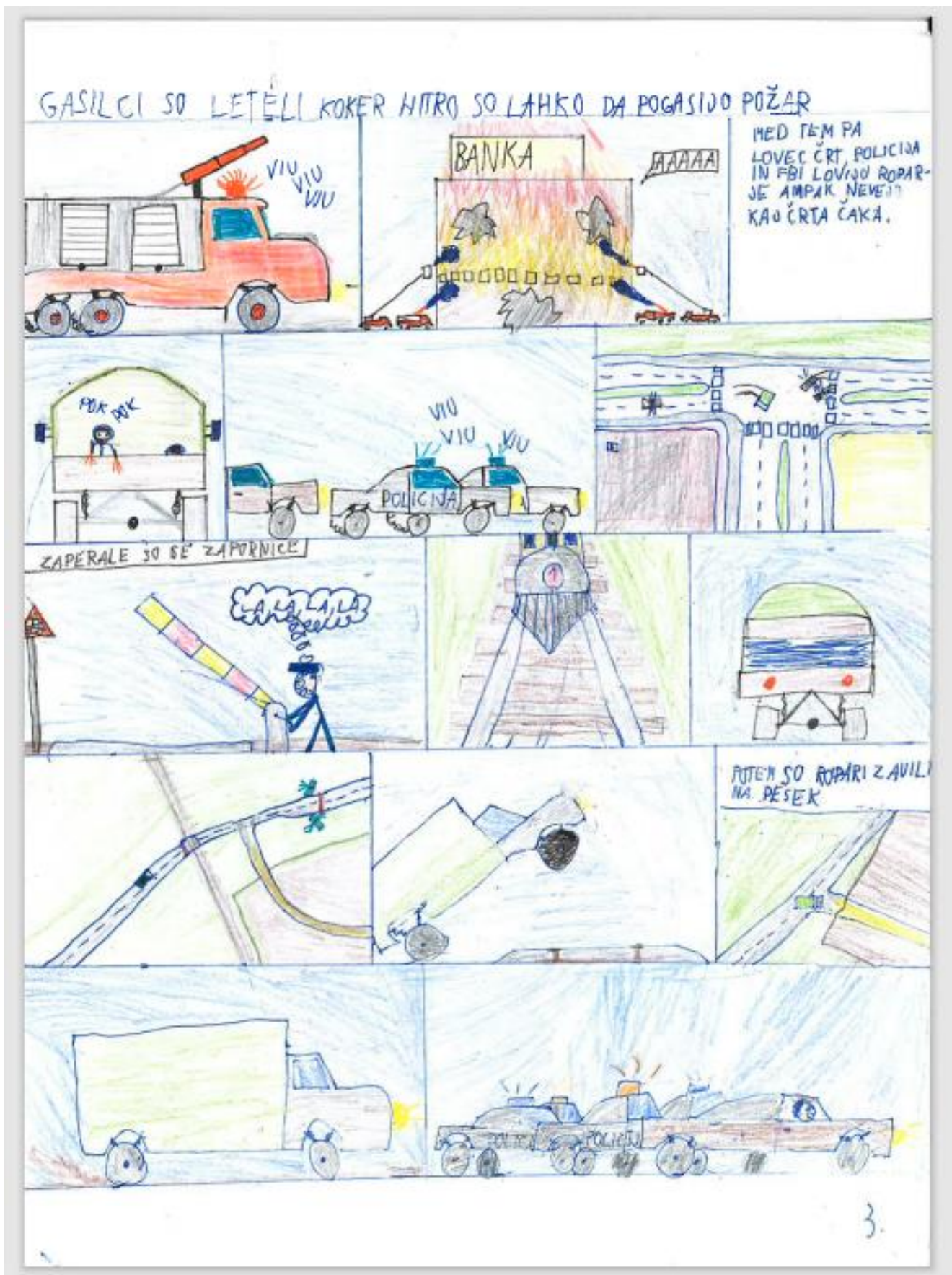
Intervju je pripravil Sven Juhant Snedic, 8. c, Center IRIS

STRIPOVSKI KOTIČEK

Nia M. Ambrožič, 8. d, Center IRIS

LOVEC ČRT IN SKRIVNOSTNI AMULET

LOVCU ČRTU SO POBEGNILI, ROPARJI IN JE RAZMIŠLJAL KAKO JIH UJETI?

GLEDAL JE MAPOV
NEW YORKA

(KAMU KAJ JE TO?)

TAM BI LAHKO
BILA ŠKATLA

NAJPREJ JE ŠEL V MESTO

4.

RAZVEDRILO

Mina S. Brezigar, 9. c, Center IRIS

KRIŽANKA

Reši križanko in dobil boš geslo.

1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

1. To je prenosna struktura za začasno prebivanje, običajno izdelana iz platna, najlona ali drugih nepremočljivih materialov, raztegnjenih preko okvirja, palic ali drogov.
2. Gre za majhen znak, ki ga taborniki pripnejo na uniformo in s tem dokazujejo svoje veščine in dosežke.
3. Začasno bivališče na prostem, običajno postavljeno v naravnem okolju.
4. Oblačilo tabornikov.
5. Taborniška praksa, kjer se člani skupine izmenično razporedijo in varujejo taborišče ponoči.
6. Okoli njega se taborniki zbirajo, pojejo pesmi, si delijo zgodbe ter pripravljajo hrano.
7. Je izkušen in odgovoren član taborniške skupine, ki prevzame vodilno vlogo na taboru.

8. Element narave, ki ponuja tabornikom ohladitev, plavanje in druge aktivnosti, kot so ribolov in veslanje.

Križanko je pripravil Miha Grat, učenec 5. razreda POŠ Krtina

OSMEROSMERKA

V osmerosmerki najdi naslednje besede:

LABOD, KOS, PANDA, SLON, KUŽA, ŽELVA in RACA.

Preostale črke sestavljajo geslo.

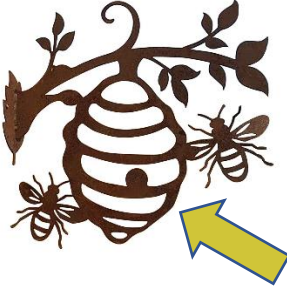

S	Ž	E	L	V	A
A	D	N	A	P	A
M	R	A	Ž	U	K
O	A	S	L	O	N
R	C	S	O	K	O
L	A	B	O	D	G

Osmerosmerko je pripravila učenka Alja Grat iz POŠ
Krtina (2. razred)

REBUS

Reši rebusa.

		
OBRATNI BESEDNI RED	BREZ PRVE ČRKE	P=N

		
BREZ ZADNJIH TREH ČRK	P=V	

Rebusa sta pripravila učenka Enja Čopi, 8. razred, OŠ Riharda Jakopiča in učenec Tijan Nekič, 5. razred, OŠ Domžale